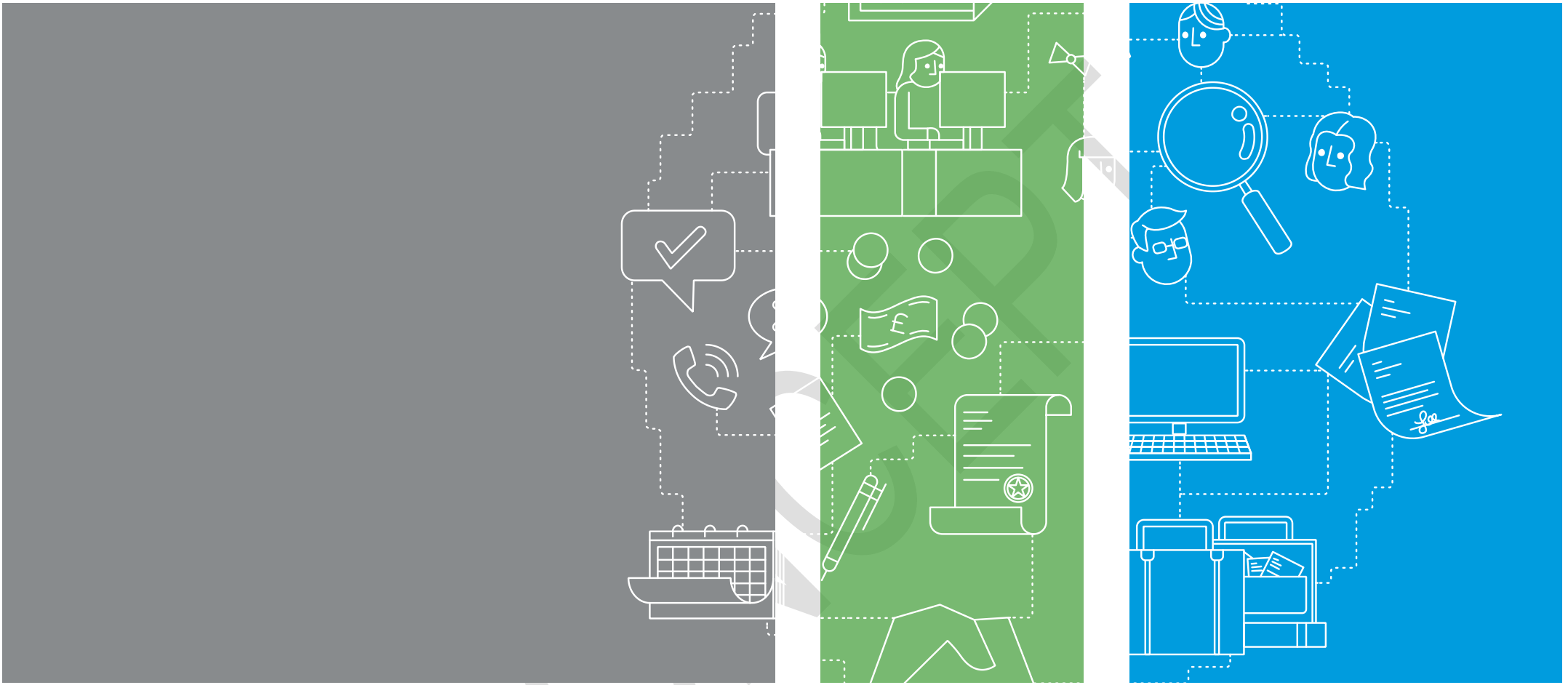

Accountantsverslag 2022

Gemeente Beekdaelen

XX juni 2023

CONCEPT

Aan het college van B&W van
Gemeente Beekdaelen
Von Clermontplein 15
6291 AT BEEKDAELEN

Heerlen, XX juni 2023

Betreft: accountantsverslag 2022

Geachte leden van de gemeenteraad,

U hebt ons opdracht gegeven de jaarrekening 2022, welke onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders is opgesteld, te controleren. Onze belangrijkste bevindingen voortvloeiend uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden vindt u in het accountantsverslag bij deze brief.

Onderdelen en reikwijdte accountantsverslag
Dit verslag vat onze belangrijkste bevindingen vanuit onze accountantscontrole samen. Daarnaast gaan wij nader in op een aantal formele aspecten die samenhangen met onze controlewerkzaamheden.

Onze bevindingen vloeien voort uit onze werkzaamheden als onderbouwing van ons oordeel. Deze werkzaamheden zijn gericht op het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening en zijn derhalve niet primair gericht op het onderkennen van alle aandachtspunten in de administratieve organisatie en interne beheersing, inclusief de procedures die zijn gericht op de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde informatiesystemen.

Verder is onze controle niet specifiek gericht op het ontdekken van mogelijke onregelmatigheden, waaronder fraudes. Hadden wij een specifiek onderzoek ingesteld, dan waren ons mogelijk aanvullende zaken ter kennis gekomen die wij zouden hebben gerapporteerd.

Wij streven ernaar om belangrijke tekortkomingen of aandachtspunten niet op zichzelf maar altijd met een passende oplossingsrichting aan u te rapporteren. Uiteraard zijn wij bereid om u verder te begeleiden in het realiseren van oplossingen rondom belangrijke aanbevelingen of aandachtspunten.

Tot slot
Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn geweest. Graag bespreken wij dit verslag met u. Mocht u op enig moment nog nadere vragen hebben over de inhoud van dit verslag, neem dan gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,
RSM Netherlands Accountants N.V.

drs. S.J.M. Prevoo RA

INHOUD

1. Samenvatting **5**

Controleverklaring
Onafhankelijkheid
Gehanteerde normenkader
Goedkeurings- en rapporteringstoleranties
Evaluatie van ongecorrigeerde controleverschillen

2. Belangrijkste controlebevindingen **8**

Nadere toelichting van ongecorrigeerde controleverschillen
Werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van geïdentificeerde significante risico's
Wet normering topinkomens (WNT)
Overige bevindingen

3. Analyse van de jaarrekening **20**

Ontwikkeling van balansverhoudingen
Resultaat boekjaar en financiële positie
Weerstandsvermogen
Financiële rechtmatigheid

3. Overige elementen **25**

Frauderisicofactoren
Continuïteit
Naleving van wet- en regelgeving
Geautomatiseerde gegevensverwerking
Single information Single audit (SiSa)
Rechtmatigheidsverantwoording

1. SAMENVATTING

Controleverklaring

De strekking van de controleverklaring is goedkeurend voor getrouwheid en goedkeurend voor rechtmatigheid.

De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2022 is goedkeurend voor getrouwheid en goedkeurend voor rechtmatigheid. Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol accountantscontrole 2022 van de gemeente Beekdaelen en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen.

Onafhankelijkheid

Er is geen bedreiging geconstateerd ten aanzien van de onafhankelijkheid van RSM jegens de gemeente Beekdaelen.

Onafhankelijkheid (objectiviteit) is naast vakbekwaamheid één van de pijlers van onze beroepsuitoefening. Nederlands recht, waaronder de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) en de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereist daarom dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Binnen RSM Netherlands Accountants N.V. (hierna: RSM) kennen wij aantal waarborgen die specifiek zijn opgezet om onze onafhankelijkheid te borgen. Periodiek wordt door ons de naleving van interne en externe onafhankelijkheidsvoorschriften en de daarbij behorende waarborgen beoordeeld. Daarnaast moeten onze professionals jaarlijks, alsmede per individuele opdracht, hun onafhankelijkheid schriftelijk bevestigen.

RSM is onafhankelijk van de gemeente Beekdaelen en, voor zover bij ons bekend, heeft er zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. Ons zijn geen relaties bekend tussen RSM en haar zuster- en/of dochterondernemingen en de member firms van RSM International en de gemeente Beekdaelen, die naar ons professioneel oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Wij hebben de aard van de door ons uitgevoerde non-assurance dienstverlening geëvalueerd en geconcludeerd dat er geen sprake is van werkzaamheden die niet zijn toegestaan op basis van de van toepassing zijnde onafhankelijkheidsregels.

CONCEPT

Gehanteerde normenkader

Geen verhoogd risico geconstateerd inzake volledigheid normenkader. Het normenkader is niet getoetst door een onafhankelijke derde.

In het normenkader 2022 zijn geen afwijkingen van materieel belang geconstateerd. Naar wij hebben kunnen vaststellen wordt geen verhoogd risico gelopen dat niet wordt voldaan aan de geldende wet- en regelgeving. Daar waar het SiSa betreft wijzen wij op het specifieke karakter van voorbereiding en controle. Het normenkader is niet door een onafhankelijke derde getoetst op volledigheid. Dit neemt niet weg dat, op basis van de kadernota rechtmatigheid, de volledigheid van het normenkader de verantwoordelijkheid van de gemeente Beekdaelen is. In de bevestiging bij de jaarrekening wordt expliciet gevraagd naar een bevestiging ten aanzien van de volledigheid van het normenkader.

Goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De goedkeuringstolerantie is gebaseerd op de werkelijke lasten. De rapporteringstolerantie is overeenkomstig het controleprotocol.

Een fout wordt als materieel beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, de (economische) beslissingen en/of acties die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen, zouden hebben beïnvloed. Onze werkzaamheden zijn erop gericht een redelijke mate van zekerheid te verschaffen dat fouten en onzekerheden die het door ons vastgestelde materialiteitsniveau te boven gaan of die kwalitatief materieel zijn, tijdens de accountantscontrole worden gesignaleerd. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie (materialiteit) en rapporteringstolerantie vast die de accountant bij de jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

De door ons gehanteerde goedkeuringstolerantie is gebaseerd op de werkelijke lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves en is berekend op grond van de bepalingen in het controleprotocol accountantscontrole 2022 van de gemeente Beekdaelen. De rapporteringstolerantie is door de gemeenteraad in het controleprotocol accountantscontrole 2022 van de gemeente Beekdaelen voorgeschreven.

De door ons gehanteerde toleranties, naar beneden afgerond op duizendtallen, zijn als volgt:

	Goedkeuringstolerantie		Rapporteringstolerantie
Fouten	1% van de totale lasten	€ 1.147.000	20% van het deelprogramma/de balanspost met een absoluut minimum van € 50.000
Onzekerheden	3% van de totale lasten	€ 3.441.000	20% van het deelprogramma/de balanspost met een absoluut minimum van € 50.000

Aanvullend wordt vermeld dat een geconstateerde afwijking die kwalitatief relevant is, terwijl deze de rapporteringstolerantie niet overstijgt, in voorkomende gevallen ook wordt gerapporteerd.

CONCEPT

Er is sprake van één ongecorrigeerd controleverschil. Deze overschrijdt de goedkeuringstolerantie niet en heeft geen invloed op de strekking van de controleverklaring.

Evaluatie van ongecorrigeerde controleverschillen

Wij hebben één fout ten aanzien van rechtmatigheid groter dan de rapporteringstolerantie vastgesteld. Onderstaand is de fout die de rapporteringstolerantie overschrijdt schematisch weergegeven. Dit ongecorrigeerde controleverschil is op de navolgende pagina tekstueel nader toegelicht. Het ongecorrigeerde controleverschil overschrijdt de goedkeuringstolerantie niet en is derhalve niet van invloed op de strekking van de controleverklaring.

Uit hoofde van volledigheid en zorgvuldigheid vermelden wij dat onze controle met een hoge mate, maar geen absolute mate, van zekerheid is uitgevoerd, waardoor het mogelijk is dat tijdens onze controle niet alle fouten ontdekt worden.

Overzicht fouten en onzekerheden

Fouten	Getrouwheid	Rechtmatigheid
	€	€
Fouten inzake niet aanbesteden	-	128.000
Totaalbedrag fouten	**-**	**128.000**
Onzekerheden	**Getrouwheid**	**Rechtmatigheid**
	N.v.t.	N.v.t.
Totaalbedrag onzekerheden	**N.v.t.**	**N.v.t.**

CONCEPT

2. BELANGRIJKSTE CONTROLEBEVINDINGEN

Er bestaan fouten ten aanzien van het voldoen aan de van toepassing zijnde aanbestedingsregels voor € 128.000.

Nadere toelichting van ongecorrigeerde controleverschillen

Fouten inzake niet aanbesteden

Wij hebben ter controle van het voldoen aan de Europese aanbestedingsregels en het gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsbeleid op basis van een zogeheten spendanalyse diverse detailwaarnemingen uitgevoerd, waarbij is uitgegaan van de gerealiseerde lasten per project per leverancier. Op basis van deze spendanalyse constateren wij twee fouten ten aanzien van het voldoen aan de van toepassing zijnde aanbestedingsregels, die wij navolgend nader toelichten.

Wij hebben voor een opdracht vastgesteld dat als gevolg van het verlengen van de opdracht de aanbestedingsgrenzen worden overschreden. Hierdoor voldoen deze bestedingen niet aan de aanbestedingsregels die van toepassing zijn op de gemeente Beekdaelen. De hieruit voortvloeiende fout bedraagt, uitgaande van de bestedingen in 2022 € 82.000. Volledigheidshalve wordt vermeld dat deze opdracht ook voorgaand jaar als rechtmatigheidsfout is gecommuniceerd.

Daarnaast hebben wij vastgesteld dat een opdracht inzake levering van goederen enkelvoudig is gegund, waar deze via een meervoudig onderhandse aanbesteding had moeten worden aanbesteed. De hiermee gepaard gaande lasten ad € 46.000 kwalificeren als onrechtmatigheid.

Gezamenlijk leiden vorenstaande bevindingen tot een rechtmatigheidsfout ten aanzien van het niet naleven van aanbestedingsregels voor een bedrag van € 128.000.

Wij bevelen aan om ook in het geval waarin wordt afgeweken van een aanbestedingsprocedure aandacht te besteden aan alle formele elementen in deze procedure, waaronder het treffen van een hardheidsclausule door het college.

CONCEPT

Werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van geïdentificeerde significante risico's

Als onderdeel van de planning van de jaarrekeningcontrole hebben wij een risicoanalyse uitgevoerd, waarbij wij significante jaarrekeningrisico's hebben geïdentificeerd. Significante jaarrekeningrisico's betreffen door ons geïdentificeerde risico's waar tijdens de jaarrekeningcontrole bijzondere aandacht aan wordt geschonken. In onderstaande overzichten rapporteren wij over de werkzaamheden die wij ten aanzien van deze significante risico's hebben verricht, alsmede de hieruit voortvloeiende bevindingen.

Doorbreking van de AO/IB door de leiding van de organisatie (management override)

Geïdentificeerde significant risico	Het management bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Hoewel het risico dat het management interne beheersingsmaatregelen doorbreekt in sommige entiteiten groter is dan in andere, is het in alle entiteiten aanwezig. Als gevolg van de onvoorspelbaarheid van de wijze waarop het management interne beheersingsmaatregelen doorbreekt, vormt dit een risico op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude en vormt het om die reden een significant risico. Dit betreft een vanuit de regelgeving verplicht frauderisico dat geadresseerd dient te worden tijdens de jaarrekeningcontrole.
Werkzaamheden	Inzicht verkrijgen in het proces inzake het doorvoeren van memoriaalboekingen en het gegevensgericht toetsen van memoriaalboekingen. Inzicht verkrijgen in het betalingsproces en de mate waarin controletechnische functiescheiding is ingericht in het betalingsproces. Inzicht verkrijgen in de wijze waarop het schattingsproces is vormgegeven en het als onderdeel van de gegevensgerichte controlewerkzaamheden specifiek aandacht schenken aan materiële schattingsposten. Het verkrijgen van inzicht in en, waar nodig geacht, het toetsen van transacties met verbonden partijen.
Bevindingen	Wij hebben inzicht verkregen in de gehanteerde dagboeken, alsmede de aard van de journaliseringen die op deze dagboeken plaatsvinden. Tevens hebben wij het bestaan van het proces omtrent het doorvoeren van memoriaalboekingen getoetst. Op basis van het inzicht in dagboeken en journaliseringen hebben wij voor de dagboeken waarop memoriaalboekingen plaatsvinden, onderzoek verricht naar de doorgevoerde memoriaalboekingen. Daarnaast hebben wij de correcties die zijn doorgevoerd in het inkoop- en verkoopdagboek beoordeeld. Hier komen geen bijzonderheden of aandachtvragende bevindingen uit naar voren.

Wij hebben door middel van interviews en kennisname van documentatie inzicht verkregen in de wijze waarop het vierogenprincipe in het betalingsproces is ingericht. Voorts hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden ten aanzien van uitgaande betalingen uitgevoerd. Op basis van deze aanvullende gegevensgerichte controlewerkzaamheden constateren wij geen openbaring van het risico op onrechtmatige betalingen als gevolg van onterechte wijzigingen in een bankrekeningnummer van een crediteur.

Wij hebben inzicht verkregen in de wijze waarop de gemeente Beekdaelen het proces ten aanzien van schattingen heeft vormgegeven. Wij hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van de schattingsposten waarvoor een materieel schattingsrisico is geconstateerd, zijnde de voorzieningen inclusief de debiteurenvoorziening. Hierbij hebben wij door middel van diverse detailwerkzaamheden aansluitingen gemaakt tussen de verantwoording en de onderliggende brondocumentatie. Op grond van de uitgevoerde controlewerkzaamheden constateren wij geen materieel restrisico ten aanzien van het schattingselement uitgaande van de gehanteerde veronderstellingen.

Wij hebben op basis van de door ons verkregen controle-informatie ten aanzien van de transacties met verbonden partijen geen bijzonderheden geconstateerd die specifieke aandacht behoeven.

CONCEPT

Aanbestedingsrechtmatigheid

Geïdentificeerde significant risico	Indien een aanbesteding niet conform de juiste aanbestedingsvorm plaatsvindt, is dit achteraf zelden nog te repareren, waardoor afwijkingen veelal direct tot afwijkingen voor de rechtmatige besteding van middelen zullen leiden. Daarnaast kennen aanbestedingen een aantal 'grijze gebieden' (overschrijding raamovereenkomst, opknippen van opdrachten, quasi-inbesteding, et cetera) die tot complexiteit kunnen leiden.
Werkzaamheden	Inzicht verkrijgen in het proces dat de gemeente heeft ingericht om te waarborgen dat de organisatie aangaande haar bestedingen voldoet aan de van toepassing zijnde aanbestedingsregels. Uitvoeren van een spendanalyse op de cumulatieve bestedingen over het huidige boekjaar en over de laatste vier boekjaren. Uit deze spendanalyse volgen deelwaarnemingen om vast te stellen dat de bestedingen hebben plaatsgevonden overeenkomstig de van toepassing zijnde aanbestedingsregels.
Bevindingen	Door middel van interviews en het uitvoeren van een lijncontrole hebben wij de opzet en het bestaan van het aanbestedingsproces zoals aanwezig binnen de gemeente Beekdaelen vastgesteld. Tevens hebben wij vastgesteld dat de gemeentelijke aanbestedingsgrenzen binnen de grenzen van de nationale wetgeving zijn gedefinieerd. Wij hebben zelfstandig een spendanalyse uitgevoerd op de cumulatieve bestedingen per leverancier over de jaren 2019 tot en met 2022. Tevens hebben wij diverse detailwaarnemingen gedaan, waarbij wij voor bestedingen die de gemeentelijke of Europese aanbestedingsgrens overschrijden aansluiting hebben gezocht met de onderliggende aanbestedingsdocumentatie. Voor de geconstateerde bevindingen verwijzen wij naar de paragraaf “Nadere toelichting van ongecorrigeerde controleverschillen”.

CONCEPT

Waardering van grondexploitaties (actief grondbeleid)

Geïdentificeerde significant risico	De grondexploitaties (actief grondbeleid) vormen een materiële post in de jaarrekening van de gemeente. Ten aanzien van grondexploitaties wordt gebruik gemaakt van intern opgestelde inschattingen en uitgangspunten. De jaarrekeningpost grondexploitaties herbergt een significante schattingselement, hetgeen mede is gebleken uit de afwijkingen (fouten en onzekerheden in voorgaande jaren). Daarnaast is sprake van een omvangrijk aantal factoren (intern en extern) die van invloed zijn op de waardering van deze jaarrekeningpost. Het risico bestaat dat de grondexploitaties materieel onjuist zijn verantwoord als gevolg van het significante schattingselement en de hiermee gepaard gaande onzekerheden die deze jaarrekeningpost bevat.
Werkzaamheden	Inzicht verkrijgen in de interne beheersing (o.a. tegenspel tussen financiën en inhoudelijk verantwoordelijke) omtrent grondexploitaties. Aansluiten van de in de jaarrekening verantwoorde saldi met het onderliggende meerjarenoverzicht grondexploitaties, indien materieel van omvang het uitvoeren van een detailcontrole op vermeerderingen en verminderingen boekjaar, voeren van gesprekken met de ter zake verantwoordelijke functionarissen in het licht van verwachtingen in toekomstige jaren en indien materieel uitvoeren van een detailcontrole op reeds na boekjaar gerealiseerde vermeerderingen en verminderingen.
Bevindingen	Door middel van interviews hebben wij inzicht verkregen in het proces omtrent de beheersing van grondexploitaties. Hierbij vragen wij aandacht voor het feit dat projectinhoudelijke stappen en keuzes vertaald dienen te worden naar de bijbehorende financiële consequenties. Tevens bevelen wij aan om een geactualiseerde Nota Grondbeleid vast te stellen welke aan de huidige eisen en omstandigheden voldoet. Naar wij begrijpen is het streven om eind 2023 een nieuwe Nota Grondbeleid te hebben vastgesteld. De mutaties gedurende het boekjaar zijn, evenals voorgaande jaren, zeer beperkt in omvang, waardoor detailwerkzaamheden dienaangaande niet noodzakelijk zijn. Tijdens de jaarrekeningcontrole hebben wij op verschillende momenten, voor en na balansdatum, gesprekken gevoerd over de ontwikkelingen omtrent de grondexploitaties. Tevens hebben wij documentatie in 2023 verkregen ter onderbouwing van de besproken ontwikkelingen. Op basis van de uitgevoerde controlewerkzaamheden is de balanswaardering van de grondexploitaties per 31 december 2022 aanvaardbaar bevonden. Onderstaand zijn aanvullende de belangrijkste ontwikkelingen ten aanzien van de grondexploitaties geduid.

	Revitalisering De Horsel Nuth Hoewel dit project per balansdatum nog als grondexploitatie kwalificeert, is in januari 2023 door de gemeenteraad een besluit genomen, waarbij de gemeenteraad deze locatie als nieuwbouwlocatie heeft aangewezen voor het nieuw te realiseren gemeentehuis. In diezelfde vergadering is een krediet van € 17.300.000 ter beschikking gesteld voor de verdere planuitwerking en realisatie van de nieuwbouw. Op grond van vorenstaande zijn de verwachte te realiseren opbrengsten en kosten voor dit project op nihil gesteld en wordt de aanwezige boekwaarde van deze grondexploitatie in 2023 geherrubriceerd naar materiële vaste activa. *Schimmert III* Voor deze grondexploitatie is in 2023 een wijziging in het bestemmingsplan onderhanden, waarbij wordt uitgegaan van betaalbare woningbouw. In de nieuwe conceptsituatie wordt voor dit project, rekening houdend met de verwachte te kunnen realiseren subsidiebijdragen, een nihilresultaat geraamd. Naar wij begrijpen is hierbij enige behoudendheid betracht doordat kosten richting de toekomst zijn geïndexeerd waar dit voor de te realiseren opbrengsten niet is ingecalculeerd. De start van de ontwikkeling van dit project is voorzien in 2024 met een looptijd tot en met 2030. Omdat het bestemmingsplan nog niet is vastgesteld, zijn de in de jaarrekening gepresenteerde te realiseren kosten en opbrengsten nog gebaseerd op de oude plannen.

Getrouwe en rechtmatige verantwoording van lasten in het Sociaal Domein

Geïdentificeerde significant risico	De decentralisaties binnen het Sociaal Domein (Participatiewet, WMO en Jeugdwet) hebben er in 2015 toe geleid dat gemeenten extra taken kregen toegewezen waar zij niet (optimaal) op waren voorbereid. Het Sociaal Domein is voor gemeenten heden ten dage geen onbekend terrein meer. Echter, wij onderkennen nog steeds een verhoogd jaarrekeningrisico ten aanzien van de lasten in het Sociaal Domein, veroorzaakt door onder meer het feit dat prestatielevering moeilijker dan bij reguliere inkopen kan worden vastgesteld en het feit dat de gemeente van een groot aantal partijen afhankelijk is voor haar (financiële) verantwoording. Het risico concentreert zich op dienstverlening ten aanzien van WMO en Jeugdzorg (bijvoorbeeld hulp bij het huishouden en begeleiding).
Werkzaamheden	Inzicht verkrijgen in de opzet en het bestaan van het beschikkingsproces zoals dit bij de gemeente is ingericht, alsook van het proces waarop de gemeente de prestatielevering door zorgleveranciers vaststelt.

	Aansluiting van de verantwoorde lasten met de productieverantwoordingen van zorgleveranciers (voorzien van controleverklaringen), uitvoeren van een gegevensgerichte toets op de verstrekte beschikkingen in relatie tot recht, hoogte en duur van de zorglevering, het verkrijgen van controledocumentatie ter vaststelling van de prestatielevering, vaststellen of aanvullende werkzaamheden inzake persoonsgebonden budgetten hebben plaatsgevonden.
Bevindingen	Door middel van interviews en het uitvoeren van een lijncontrole hebben wij de opzet en het bestaan van het beschikkingsproces en proces inzake toets op prestatielevering zoals aanwezig binnen de gemeente Beekdaelen vastgesteld. Wij hebben tevens vastgesteld dat monitoring van de via een mandaatregeling uitbestede activiteiten plaatsvindt door middel van het bijwonen van bedrijfsvoeringsoverleggen. Wij hebben zelfstandig de verantwoorde lasten aangesloten met de onderliggende specificaties en overige brondocumentatie afkomstig van derden. Tevens hebben wij op basis van een steekproef ten aanzien van de elementen recht, hoogte, duur een aansluiting gezocht tussen de beschikte zorg en de benodigde zorg volgens de met cliënten gevoerde gesprekken en hebben wij een toets uitgevoerd ten aanzien van het risico op verstrekking van dubbele beschikkingen. Voor wat betreft prestatielevering hebben wij aansluiting gezocht bij uitvraag inzake zorglevering die heeft plaatsgevonden voor individuele dossiers en de productieverantwoordingen van zorgleveranciers die voorzien zijn van een controleverklaring. Wij hebben op basis van de combinatie van vorenstaande werkzaamheden geen bijzonderheden geconstateerd. Voor de uitvoeringsorganisaties die activiteiten voor de gemeente volgens mandaatmodel uitvoeren, hebben wij een controlerapportage ontvangen van de accountant van de uitvoeringsorganisatie waarbij de uitgevoerde controlewerkzaamheden tot stand zijn gekomen op basis van door ons verstrekte audit instructies. De financiële omvang gemoeid met persoonsgebonden budgetten is voor 2022 niet materieel van omvang. Wij hebben desondanks voor de persoonsgebonden budgetten aansluiting gezocht met documentatie afkomstig van de Sociale Verzekeringsbank.

CONCEPT

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Wij hebben geen tekortkomingen geconstateerd ten aanzien van de verantwoording in het kader van de WNT.

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording gecontroleerd. Wij melden dat wij geen tekortkomingen of afwijkingen in de WNT-verantwoording hebben geconstateerd.

Wij wijzen u voorts op het feit dat de verplichting geldt om de WNT-verantwoording openbaar toegankelijk op internet te publiceren voor een periode van ten minste zeven jaar, als onderdeel van de jaarrekening of desgewenst als apart document. De gegevens moeten vrij toegankelijk zijn en eenvoudig te vinden zijn. Wij geven uit dien hoofde in overweging om de WNT-verantwoordingen over de afgelopen jaren in een separate sectie op de website te presenteren.

Overige bevindingen

Overschrijding van gevoteerde investeringskredieten

Wij benadrukken het belang om benodigde investeringsruimte tijdig door de gemeenteraad te laten voteren in de vorm van een (aanvullend) investeringskrediet.

Graag vestigen wij uw aandacht investeringsprojecten, waarbij de gerealiseerde investeringen de gevoteerde kredieten overschrijden. Deze kredietoverschrijdingen hebben betrekking op Leisure Lane (€ 822.000), de opwaardering van het gemeenschapshuis De Koeteleboet (€ 73.000) en ten aanzien van het project Aanleg drempels komingang (€ 119.000). Ten aanzien van de kredietoverschrijding met betrekking tot Leisure Lane wordt opgemerkt dat de gemeente voor dit project nog een bedrag te ontvangen heeft van Provincie Limburg dat de huidige kredietoverschrijding volledig compenseert.

De geconstateerde kredietoverschrijdingen kwalificeren als onrechtmatigheid. Echter, omdat op deze investeringen in 2022 nog vrijwel geen afschrijvingen hebben plaatsgevonden, is er geen sprake van een financiële onrechtmatigheid die wij dienen te betrekken in onze oordeelsvorming. Wij benadrukken het belang om aanvullende benodigde investeringsruimte tijdig door de gemeenteraad te laten voteren in de vorm van een (aanvullend) investeringskrediet.

Activeren en direct volledig afschrijven van lasten

Wij vestigen aandacht op het bepalen van het juiste onderscheid tussen kosten en investeringen in het kader van juiste presentatie van het verloop boekjaar van (im)materiële vaste

Evenals voorgaand jaar hebben wij vastgesteld dat in een aantal gevallen de vermeerderingen in vaste activa lasten bevatten die niet als investering kwalificeren. Omdat deze lasten vervolgens direct volledig worden afgeschreven ten laste van de exploitatie leidt vorenstaande niet tot een verschil in resultaat boekjaar of vermogen. De verwerking via vaste activa, te weten voor een bedrag ter grootte van € 828.000 in materiële vaste activa en voor € 1.409.000 in immateriële vaste activa, leidt ertoe dat het saldo vermeerderingen en afschrijvingen met eenzelfde bedrag te hoog wordt gepresenteerd. Vorenstaande heeft tot gevolg dat het inzicht in het verloop van de vaste activa vertroebeld. Wij vragen aandacht voor het onderscheid tussen investeringen en lasten, waarbij lasten direct ten laste van het resultaat gebracht dienen te worden.

CONCEPT

Wij adviseren om de ontwikkelingen ten aanzien van de regeling specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne nauwgezet te volgen.

Batig saldo specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne

De gemeente Beekdaelen heeft via een specifieke uitkering een bijdrage ontvangen voor de bekostiging van de opvang van ontheemden uit Oekraïne. De door het Ministerie bijdrage op basis van normbedragen, overstijgen in het geval van de gemeente Beekdaelen de gerealiseerde lasten. Wij wijzen in dit kader op de bekostigingsregeling welke onderliggend is aan deze bijdrage. Hierin is opgenomen dat de Staatssecretaris de uitkering uiterlijk op 31 december op het jaar dat volgt op het jaar van besteding vaststelt. Op het moment van schrijven is nog niet duidelijk wat de Staatssecretaris gaat besluiten over deze regeling voor de situatie waarbij de normbedragen de feitelijke lasten overschrijden. Wij adviseren de ontwikkelingen ten aanzien van deze regeling nauwgezet te volgen.

In 2022 heeft labeling van verlofuren plaats-gevonden, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen verlofsparen en overige vormen van verlof. De hieruit voortvloeiende voorziening bedraagt € 56.000.

Voorziening verlofsparen

Met ingang van 1 januari 2022 hebben werknemers van decentrale overheden op grond van de CAO Gemeenten de mogelijkheid om deel te nemen aan verlofsparen. Het saldo verlofsparen verloopt niet, hetgeen als implicatie heeft dat voor het saldo verlofsparen, in tegenstelling tot hetgeen voor regulier verlof gebruikelijk is, geen sprake is van gemiddeld gelijkblijvende personele lasten. Voor het saldo verlofsparen dient de gemeente Beekdaelen derhalve een verplichting (voorziening) te vormen. Om deel te kunnen nemen aan verlofsparen, dienen medewerkers aan te geven welk saldo van het bovenwettelijk verlof zij als verlofsparen willen aanmerken. Per ultimo 2022 heeft een labeling van verlofsaldi plaatsgevonden op basis waarvan de gemeente een voorziening van € 56.000 heeft gevormd. Op basis van de verkregen onderliggende documentatie achten wij de verantwoorde voorziening aanvaardbaar in hoogte.

CONCEPT

3. ANALYSE VAN DE JAARREKENING

Ontwikkeling van balansverhoudingen

Waar de exploitatierekening de financiële impact van de activiteiten in het boekjaar weergeeft, zowel begroot als gerealiseerd, geeft de ontwikkeling van balansverhoudingen inzicht in de vermogenspositie van de gemeente Beekdaelen en de wijze waarop de activa van uw organisatie zijn gefinancierd. Wij behandelen in de navolgende alinea's de belangrijkste balansmutaties in 2022.

De materiële vaste activa nemen toe vanwege de omvangrijke investeringen die in 2022 hebben plaatsgevonden. Deze investeringen hebben voor een groot gedeelte betrekking op de uitgevoerde werkzaamheden ten aanzien van vervanging van ruilering en maatregelen om wateroverlast aan te pakken. Daarnaast hebben omvangrijke investeringen plaatsgevonden in de Leisure Lane (thans: Parkstadroute), de Beekdaelenroute en de werkzaamheden inzake openbare ruimte en gebiedsontwikkeling De Gijselaar.

Ten aanzien van de financiële vaste activa is een sterke daling zichtbaar welke verband houdt met de ontvangen aflossing van de obligaties ASR. Deze aflossing, in samenhang met de toename in langlopende schulden, leidt tot een toename van uitzettingen in 's Rijks schatkist zoals opgenomen onder de kortlopende vorderingen.

Als gevolg van het omvangrijke positieve resultaat, wordt de vermogenspositie van de gemeente versterkt. Tegelijkertijd stijgen de voorziening met circa € 850.000 als gevolg van een onderuitputting van de voorziening onderhoud wegen in 2022.

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar stijgen met ruim € 3.000.000, mede wordt veroorzaakt door het feit dat de loonbelasting over twee maanden per balansdatum als verplichting in het saldo is opgenomen en als gevolg van ontvangen facturen voor projecten die rondom balansdatum zijn uitgevoerd.

CONCEPT

Resultaat boekjaar en financiële positie

Het resultaat boekjaar gecorrigeerd voor toevoegingen en onttrekkingen aan reserves bedraagt € 5.694.000 positief.

Het eigen vermogen van de gemeente Beekdaelen is, reeds rekening houdend met het resultaat boekjaar ad € 8.428.000, toegenomen tot € 93.562.000. In het kader van de transparantie van de opbouw van het resultaat vinden wij het van belang om het resultaat exclusief mutaties in reserves, en daarmee de feitelijke mutatie van het vermogen in 2022 van de gemeente, te presenteren. Gedurende het jaar heeft netto een onttrekking ad € 2.734.000 aan reserves plaatsgevonden ten gunste van het resultaat. Rekening houdend met deze mutatie, bedraagt het resultaat boekjaar € 5.694.000 positief.

Het verloop van het vermogen is als volgt weer te geven:

Ontwikkeling financiële positie

	Algemene reserve	Bestemmingsreserves	Resultaat boekjaar	Totaal vermogen
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Saldo per 1 januari 2022	4.325	80.420	3.123	87.868
Resultaatbestemming 2021	0	3.123	-3.123	0
Toevoegingen aan reserves	3.900	14.168	0	18.068
Onttrekkingen aan reserves	-4.721	-16.081	0	-20.802
Resultaat 2022	0	0	8.428	8.428
Saldo per 31 december 2022	**3.504**	**81.630**	**8.428**	**93.562**

De solvabiliteitsratio, uitgedrukt als het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal, bedraagt per ultimo 2022 63% (ultimo 2021: 65%). De financiële weerbaarheid van de gemeente Beekdaelen wordt nader geanalyseerd in de navolgende paragraaf inzake het weerstandsvermogen.

CONCEPT

Weerstandsvermogen

De financiële positie van de gemeente wordt mede tot uitdrukking gebracht in het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen laat zien in hoeverre de gemeente in staat is financiële tegenvallers op te vangen en toont daarmee de financiële weerbaarheid van de gemeente. In deze paragraaf staat de analyse van het weerstandsvermogen zoals opgenomen in de programmarekening centraal.

In overeenstemming met het BBV heeft de gemeente een inschatting gemaakt van de vereiste weerstandscapaciteit. In de navolgende tabel hebben wij een samenvatting opgenomen van het weerstandsvermogen van de gemeente Beekdaelen.

Weerstandsvermogen		
	2022	**2021**
	€ x 1.000	€ x 1.000
Beschikbare weerstandscapaciteit (A)	5.647	5.142
Benodigde weerstandscapaciteit o.b.v. geïdentificeerde risico's (B)	4.197	3.503
Weerstandsvermogen (A -/- B)	**1.450**	**1.951**
Weerstandsfactor	**1,35**	**1,56**

De weerstandsfactor daalt vanwege een toename van de geïdentificeerde risico's.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de ingeschatte risico's; deze wordt uitgedrukt in de weerstandsfactor. De hieruit voortvloeiende weerstandsfactor van de gemeente Beekdaelen bedraagt 1,35 (2021: 1,56). De daling in de weerstandsfactor ten opzichte van voorgaand jaar is het gevolg van een toename van de geïdentificeerde risico's, hoofdzakelijk vanuit het risico laagconjunctuur en renteontwikkeling.

Wij wijzen op het feit dat wanneer rekening wordt gehouden met de vrij besteedbare buffer die aanwezig is in de reserve nog te bestemmen het beschikbare weerstandscapaciteit stijgt met € 14.079.000 en dit een geheel ander beeld toont van de weerstandsfactor.

Uit hoofde van volledigheid benadrukken wij dat diverse gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente Beekdaelen deelneemt een zeer beperkt weerstandsvermogen hebben. Hierdoor is de kans groot dat deze gemeenschappelijke regelingen een beroep doen op het weerstandsvermogen aanwezig bij de deelnemende gemeenten in het geval dat een door de gemeenschappelijke regeling geïdentificeerd risico zich manifesteert. In de analyse van de aanwezige weerstandscapaciteit van de gemeente dient derhalve rekening te worden gehouden met vorenstaande.

CONCEPT

Financiële rechtmatigheid

Wij hebben als onderdeel van de jaarrekeningcontrole de financiële rechtmatigheid getoetst conform de bepalingen van het Bado en het controleprotocol accountantscontrole 2022 van de gemeente Beekdaelen. Het controleprotocol inclusief het normenkader is door de gemeenteraad vastgesteld. Het normenkader vertaalt zich in een toetsingskader dat als basis dient voor de interne controlewerkzaamheden. In het kader van de jaarrekeningcontrole hebben wij aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- voorwaardencriterium;
- begrotingsrechtmatigheid; en
- misbruik en oneigenlijk gebruik.

Voorwaardencriterium
De toetsing op de naleving van de wet- en regelgeving is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de gemeente Beekdaelen. Door middel van onze controle op de beheersorganisatie, in combinatie met de door ons uitgevoerde gegevensgerichte controlewerkzaamheden, hebben wij vastgesteld dat – behoudens de onderdelen genoemd in de paragraaf ongecorrigeerde controleverschillen – aan de diverse gestelde voorwaarden wordt voldaan. Daarnaast hebben wij in het kader van SiSa vastgesteld dat ook voor de specifieke uitkeringen aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan.

Begrotingsrechtmatigheid
De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn vastgelegd in de Gemeentewet en moeten door de gemeenteraad zelf nader worden ingevuld. Deze nadere invulling heeft plaatsgevonden middels de zogenaamde 212-verordening. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat baten en lasten binnen de door de raad gestelde begrotingskaders blijven en dat significante wijzigingen tijdig aan de gemeenteraad worden gemeld. Hierdoor kan tijdig een besluit worden genomen door de gemeenteraad en wordt voorkomen dat het risico wordt gelopen op inbreuk op het budgetrecht van de gemeenteraad.

Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is vastgesteld zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen niet rechtmatig. Deze overschrijdingen hoeven echter niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Voorwaarde hiervoor is onder meer dat deze kostenoverschrijdingen duidelijk herkenbaar in de jaarrekening moeten zijn opgenomen.

CONCEPT

De begrotings-overschrijdingen hebben, gezien hun aard en toelichting, geen invloed op ons accountantsoordeel.

Wij hebben vastgesteld dat voor het programma “Veiligheid” een begrotingsoverschrijding op de lasten heeft plaatsgevonden groter dan de door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie. Voor een inhoudelijke duiding van de overschrijdingen verwijzen wij naar de toelichting op de afwijking tussen begroting en realisatie zoals opgenomen in paragraaf “7. Verschillenanalyse gerealiseerd resultaat” van de jaarstukken 2022. In deze toelichting voor wat betreft rechtmatigheid zijn de overschrijdingen toegelicht, waarmee het college van burgemeester en wethouders verantwoording aflegt over de rechtmatigheid van de lasten over het boekjaar.

Door het vaststellen van de jaarrekening waarin de uitgaven wel zijn opgenomen worden de desbetreffende uitgaven alsnog door de gemeenteraad geautoriseerd. Wij merken op dat op grond van onze controlebevindingen deze begrotingsoverschrijdingen gezien hun aard en toelichting niet meewegen in ons accountantsoordeel.

Misbruik en oneigenlijk gebruik
In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. De gemeente Beekdaelen heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik opgenomen in haar interne controlewerkzaamheden ten aanzien van de verschillende processen. De uitkomst van de toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de financiële rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties. Wij hebben desgevraagd geen signalen vanuit de organisatie ontvangen die wijzen op misbruik en oneigenlijk gebruik.

CONCEPT

4. OVERIGE ELEMENTEN

Uit hoofde van de jaarrekeningcontrole hebben wij geen indicaties van fraude en/of ongeregeldheden.

Frauderisicofactoren

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij de met governance belaste personen en het management van de gemeente. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het onderhouden van een zodanige interne beheersing om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder dat deze afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten. Onze controle is opgezet om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, maar richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het management van uw organisatie waarbij wij de nadruk hebben gelegd op eventuele vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarverantwoording van uw organisatie. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing zijn betrokken. Noch heeft het management materiële onregelmatigheden geconstateerd als gevolg van doen of nalaten door anderen binnen de organisatie.

Tevens hebben wij werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het ‘omzeilen’ van de interne beheersingsmaatregelen door het bestuur. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op:

- de memoriaalboekingen die in uw administratie zijn gemaakt; hiervan hebben wij aan de hand van onderliggende documentatie getoetst of deze aanvaardbaar zijn;
- de schattingen; deze hebben wij beoordeeld op tendenties;
- significante ongebruikelijke transacties; wij hebben onderzocht of er indicatie bestaat voor ongebruikelijke transacties en hebben indien aanwezig deze transacties onderzocht met behulp van data-analyse en onderliggende documentatie.

Hoewel wij een professioneel kritische houding hebben ten opzichte van risico’s van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2022 hebben wij geen specifieke aanwijzingen verkregen voor fraude of vermoedens van fraude.

CONCEPT

Fraude in de controleverklaring
Met ingang van de controle over boekjaar 2022 zijn wij verplicht om bij wettelijke controles in de controleverklaringen nadere informatie op te nemen met betrekking tot onze werkzaamheden inzake fraude.

Er is een sectie 'Controleaanpak frauderisico's' opgenomen in de controleverklaring. In deze sectie hebben wij toegelicht op welke wijze bij de controle is ingespeeld op frauderisico's bij uw organisatie. De mate waarin een frauderisico aandacht behoeft tijdens de controle is van invloed op de mate van aandacht in de controleverklaring.

De mate van detail die in de controleverklaring moet worden verschaft om te beschrijven op welke wijze op frauderisico's die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang tijdens de controle is ingespeeld, is een kwestie van professionele oordeelvorming en wordt aangepast aan de specifieke omstandigheden en complexiteit van de controle.

Continuïteit

Met ingang van de controle over boekjaar 2022 zijn wij verplicht om bij wettelijke controles in de controleverklaringen nadere informatie op te nemen met betrekking tot onze werkzaamheden inzake continuïteit. Er is een sectie 'Controleaanpak continuïteit' opgenomen in de controleverklaring. In deze sectie hebben wij toegelicht op welke wijze bij de controle is ingespeeld op financiële risico's bij uw organisatie. De mate waarin een continuïteitsrisico aandacht behoeft tijdens de controle en de inschatting in welke mate er een onzekerheid is met betrekking tot de continuïteit is van invloed op de mate van aandacht in de controleverklaring.

De mate van detail die in de controleverklaring moet worden verschaft is een kwestie van professionele oordeelvorming en wordt aangepast aan de specifieke omstandigheden en complexiteit van de controle.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben geen kennis van te rapporteren omstandigheden in verband met niet-naleving van wet- en regelgeving.

CONCEPT

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij zijn op grond van artikel 2:393 lid 4 BW verplicht melding te maken van onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Bij het uitvoeren van de controle zijn in dit opzicht geen acute bevindingen naar voren gekomen die aan u moeten worden gemeld.

Vanuit onze professioneel-kritische instelling bevelen wij aan om cybersecurity en informatiebeveiliging structureel in te bedden in het beleid en een omspannend inzicht te verkrijgen ten aanzien van risico's en daarop geënte beheersingsmaatregelen. Ook vanuit de regelgeving vinden ontwikkelingen op dit vlak plaats. In dit kader verwijzen wij naar de navolgende paragraaf inzake NIS 2.

NIS 2
Het belang van cybersecurity voor de bescherming van onze samenleving wordt steeds evidenter. Uit dien hoofde heeft de Europese Unie in 2016 de Directive on Security of Network and Information Systems (NIS Directive) geïntroduceerd. Met de toenemende digitalisering en het toenemende aantal cyberaanvallen, heeft het Europees parlement ingestemd met strengere Europese regels voor de digitale beveiliging van onder meer ziekenhuizen, overheden en belangrijke bedrijven en is de NIS-richtlijn herzien en verbeterd. Deze NIS 2-richtlijn heeft een groter bereik en richt zich op meer sectoren om op die manier de cyberweerbaarheid van de EU-lidstaten gelijk te trekken en te vergroten.

NIS 2 tracht op verschillende manieren de cybersecurity te verbeteren. De richtlijn heeft tot doel het aanscherpen van bestaande beveiligingseisen, het aanpakken van de beveiliging van supply chains, het stroomlijnen van rapportageverplichtingen, strengere toezichtsmaatregelen en het invoeren van handhavingsvereisten met geharmoniseerde sancties in alle lidstaten.

Een belangrijk verschil ten opzichte van NIS 1 uit zich in de handhaving van NIS 2. Organisaties waarvan blijkt dat zij de wetgeving niet volgen kunnen te maken krijgen met onder andere boetes en schorsingen. Personen met een relevante autoriteit of bestuurlijke rol binnen de organisatie kunnen persoonlijk verantwoordelijk worden gehouden en aansprakelijk worden gesteld. Dit houdt in dat cybersecurity een organisatiebrede verantwoordelijkheid betreft die ook beleidsmatige inbedding behoeft. Daarnaast worden aangescherpte rapportageverplichtingen gesteld aan specifieke sectoren met een belangrijke impact op de samenleving. Op deze manier worden organisaties aangespoord om de benodigde stappen te zetten en te investeren in weerbaarheid tegen digitale dreigingen en andere risico's die impact kunnen hebben op hun netwerk en informatiesystemen. De richtlijn moet nog worden vertaald naar nationale wetgeving en zal naar alle waarschijnlijkheid in de loop van 2024 in werking treden.

Aanpassingen in maatregelen en naleving van nieuwe rapportageverplichtingen op het gebied van informatiebeveiliging zijn niet eenvoudig ingevoerd en kosten daarom veel tijd en middelen. Omdat dergelijke maatregelen naar verwachting verregaande invloed zullen hebben op de dagelijkse activiteiten van uw organisatie adviseren wij om hier tijdig op voor te sorteren. RSM kan u nader informeren over hetgeen NIS 2 voor uw organisatie betekent.

CONCEPT

In de praktijk zal nog nadere duiding plaatsvinden in welke categorie sommige bedrijven vallen. Vooralsnog is onderscheid gemaakt tussen “Essentieel” en “Belangrijk” met daaronder de branches:

Essentieel	Belangrijk
Energie	Post- en koeriersdiensten
Transport	Afvalbeheer
Banken	Vervaardiging, productie en distributie van chemische stoffen
Financiële markt infrastructuren	Voedselproductie, verwerking en distributie
Zorg	Productie
Drinkwater	Digitale leveranciers
Afvalwater	
Digitale infrastructuur	
Openbaar bestuur	
Ruimte	

Single information Single audit (SiSa)

Wij hebben geen fouten of onzekerheden geconstateerd ten aanzien van de SiSa-verantwoording.

De verantwoording van de Single Information en Single Audit (SiSa) is wettelijk verplicht. Wij hebben op grond van artikel 5, vierde lid Bado voor de controle de volgende rapporteringstoleranties gehanteerd per specifieke uitkering:

- € 12.500 (totaal der lasten) indien de omvangbasis kleiner of gelijk is aan € 125.000;
- 10% indien de omvangbasis groter is dan € 125.000 of gelijk aan € 1.000.000;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter is dan € 1.000.000.

Voor de SiSa verantwoording gelden andere rapporteringstoleranties dan voor andere onderdelen van de reguliere jaarrekening. De achterliggende reden hiervan is om vakdepartementen te voorzien van voldoende informatie teneinde de specifieke uitkering vast te stellen en de Algemene Rekenkamer van informatie te voorzien. In het kader van de totstandkoming en controle van de SiSa-verantwoordingsinformatie merken wij op dat, op basis van de door de Accountantsdienst Rijk uitgevoerde review, kritisch wordt gelet op de kwaliteit van de aangeleverde SiSa-verantwoordingsinformatie en de hierop door de accountant uitgevoerde controle.

Wij hebben in onze controle in overeenstemming met de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2022 specifieke werkzaamheden uitgevoerd om een oordeel te kunnen verstrekken over de SiSa-verantwoordingsinformatie die in een tabel bij de jaarrekening is opgenomen. De door ons uitgevoerde werkzaamheden bestaan uit het beoordelen van de interne beheersing en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden.

CONCEPT

In de SiSa verantwoording is een tweetal verschillende indicatoren opgenomen, te weten:

- indicatoren welke van invloed zijn op de financiële vaststelling; en
- indicatoren zonder invloed op de financiële vaststelling.

Voor de indicatoren welke van invloed zijn op de financiële vaststelling geldt dat er een relatie is tussen de jaarrekening en de SiSa-verantwoordingsinformatie. Deze indicatoren zijn door ons getoetst op getrouwheid en rechtmatigheid, en waar nodig aangevuld met een controle op de deugdelijke totstandkoming. Voor indicatoren zonder invloed op de financiële vaststelling hebben wij enkel de deugdelijke totstandkoming vastgesteld en derhalve niet de rechtmatigheid.

Op grond van het Bado rapporteren wij in dit verslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in het kader van SiSa zijn verantwoord. Wij doen dit door middel van navolgende tabel welke als bijlage bij de SiSa-verantwoordingsinformatie moet worden meegezonden.

Deze tabel moet ook worden opgenomen wanneer er geen fouten of onzekerheden zijn vastgesteld.

Bevindingen controle SiSa-verantwoordingsinformatie

SiSa-regeling		Fout of onzekerheid	Financiële omvang van fout of onzekerheid	Toelichting
JenV A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
JenV A18B	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C55	Aanpak energiearmoede	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
IenW E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.

CONCEPT

IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet - gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet – totaal 2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) - gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) – totaal 2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) - gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) – totaal 2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G10	Wet inburgering - gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – totaal 2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G13	Onderwijsroute 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H25	Regeling specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	N.v.t.	€ 0	N.v.t.

Rechtmatigheidsverantwoording

Na achtereenvolgens een aantal maal uitgesteld te zijn geworden, doet de rechtmatigheidsverantwoording vanaf boekjaar 2023 haar intrede. In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording geven wij onderstaand een drietal elementen ter overweging ten aanzien van het vaststellen van de door de gemeenteraad vast te stellen verantwoordingsgrens.

Informatiepositie van de gemeenteraad
De verantwoordingsgrens weerspiegelt de informatiepositie van de gemeenteraad. Hoe lager de verantwoordingsgrens, des te meer informatie de gemeenteraad ontvangt, maar ook des te meer details die mogelijk niet altijd interessant zijn voor de gemeenteraad. Het algemeen bestuur dient de hoogte van de verantwoordingsgrens derhalve af te stemmen op haar informatiebehoefte.

Kosten van de rechtmatigheidsverantwoording
Er bestaat een inverse relatie tussen de hoogte van de verantwoordingsgrens en de omvang van de werkzaamheden die door de interne controle moeten worden uitgevoerd. Met andere woorden, indien de verantwoordingsgrens lager wordt vastgesteld, worden afwijkingen voor lagere bedragen van belang. Om ook deze lagere bedragen te kunnen opsporen, vastleggen en rapporteren, dienen de interne controlewerkzaamheden uitgebreid te worden.

Eenduidigheid van normen
De gemeenteraad verstrekt in de vorm van de goedkeuringstolerantie aan de accountant een grensbedrag voor de jaarrekeningcontrole, welke mede is ontleend aan het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). Voor fouten bedraagt deze tolerantie 1% van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan reserves. Indien de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording op een ander niveau wordt vastgesteld dan de goedkeuringstolerantie voor de jaarrekeningcontrole, dient de gemeenteraad uit hoofde van transparantie toe te lichten waarom verschillende normen gehanteerd worden.

CONCEPT

BIJLAGE - GEPLANDE EN GEREALISEERDE URENBESTEDING

Voorafgaand aan de start van de controleopdracht maken wij op basis van de reikwijdte en diepgang van de controle-opdracht, in combinatie met onze kennis van de markt waarin uw organisatie opereert, alsmede kennis van de huishouding van uw organisatie, een inschatting van de urenbesteding. In onderstaand overzicht geven wij de geplande en de (verwachte) gerealiseerde urenbesteding weer.

Overzicht geplande en gerealiseerde urenbesteding

Functieniveau	Geplande uren	Gerealiseerde uren *	Verschil
Externe accountant	34	49	15
Supervisor/manager	113	206	93
Assistent accountants	243	432	189
Totaal	**390**	**687**	**297**

** De gerealiseerde uren omvatten de stand per heden, inclusief de verwachte uren ten aanzien van dossierafwikkeling.*

CONCEPT